

Неделя 16 след Неделя подир Въздвижение — на Митаря и Фарисея

(28. Януари 2007 г.)

Апостолско четиво

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

ГЛАВА 3

10. А ти си последвал моето учение, живот, намерение, вяра, моето великодушие, любов, търпение,
11. моите гонения и страдания, що ме сполетяха в Антиохия, Икония, Листра, каквито гонения претърпях; и от всичко ме избави Господ.
12. Па и всички, които искат да живеят благочестиво в Христа Иисуса, ще бъдат гонени.
13. А лукави човеци и измамници ще напредват в злото, като заблуждават и биват заблуждавани.
14. Но ти пребъдвай в това, на което си научен и което ти е поверено, като знаеш, от кого си научен;
15. пък ти и от детинство знаеш свещените Писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вярата в Христа Иисуса.

Евангелско четиво

ОТ ЛУКА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 18

10. двама човека влязоха в храма да се помолят: единият фарисеин, а другият митар.
11. Фарисеинът, като застана, молеше се в себе си тъй: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители, неправедници, прелюбодейци, или като тоя митар:
12. постя два пъти в седмица, давам десятък от всичко, що придобивам.
13. А митарят, като стоеше надалеч, не смееше дори да подигне очи към небето; но удряше се в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мене грешника!
14. Казвам ви, че тоя отиде у дома си оправдан повече, отколкото оня; понеже всеки, който превъзнася себе си, ще бъде унижен; а който се смирява, ще бъде въздигнат.

Символ на вярата (по време на литургия се чете заедно от всички богомолци)

1. Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.
2. И в един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, и чрез Когото всичко е станало.
3. Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.
4. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан.
5. И възкръсна в третия ден, според Писанията.
6. И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца.
7. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.
8. И в Духа Светаго, Господа, Животоворящия, който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.
9. В едната, света, вселенска (съборна) и апостолска Църква.
10. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете.
11. Чакам възкресение на мъртвите.
12. И живот в бъдещия век! Амин.

Господня молитва (по време на литургия се чете заедно от всички)

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име;
да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;
насъщния ни хляб дай ни днес;
и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си;
и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия;
(защото Твое е царството, и силата, и славата векови.) Амин.

Молитва към Светия Дух

Царю небесни, Утешителю,
Дух на Истината,
Който си навсякъде и всичко изпълваш,
Съкровище на благата и Подателю на живота,
дойди и се всели в нас
и ни очисти от всяка сквернота
и спаси, Благий, нашите души.

Иисусова молитва

Господи Иисусе Христе, Сине Божий,
помилуй мене грешния.

«Моли се така, като потопиш ума в сърцето си. Това ще укроти неспирните помисли и ще ти даде сила да управляваш движенията на душата си.»
св. Теофан Затворник

Целта на човешкия живот

Обожението като цел на човешкия живот

Автор: Архимандрит Георги (Капсанис), игумен на манастира "Св. Григорий", Света Гора, Атон

Въпросът за назначението на нашия живот е от първостепенна важност, тъй като засяга най-важния проблем за човека: целта на земното му съществуване. Ако човек заеме правилната позиция по този въпрос, ако осъзнае истинското си предназначение, тогава той е в състояние да посрещне адекватно обикновените ежедневни дела в своя живот, като взаимоотношенията му с ближните, неговото образование, професия, брак, раждане и отглеждане на деца. Но ако той не заеме правилната позиция по този основен проблем, то той ще претърпи неуспех и в другите цели на своя живот. Защото какъв смисъл могат да имат те, когато човешкият живот като цяло няма смисъл?

Още в първата глава на Св. Писание, когато свещенописателят казва, че Бог създаде човека *"по Свой образ и подобие"*, е разкрита целта на нашия живот. Ние се убеждаваме във великата любов на Троицния Бог към човека. Той не иска човек да бъде просто създание с известни дарования (charismata), известни способности, известно превъзходство над останалото творение, а иска той да бъде бог по благодат. Човек външно изглежда просто биологично същество като другите живи създания, животните. Разбира се, човекът е животно, но според израза на св. Григорий Богослов "той е единственото създание, което се отличава от цялото творение, единственото, което е призвано да бъде бог." (Омилия върху Богоявление, MPG 36, 324, 13).

"По Свой образ" се отнася към даровете, които Бог даде само на човека, за разлика от всички останали Негови създания, така че само той е икона на Бога. Тези дарове са: разум, съзнание, свободна воля (свобода), творчество, копнеж и жажда за абсолютното и за Бога, личностно самосъзнание и всичко, което поставя човека над останалото творение от живи създания и което го прави личност. С други думи, онова, което прави човека личност са даровете "по Божи образ".

Надарен с "образа", човек е призван да придобие *"подобие"*, да постигне обожение. Творецът, Който е Бог по природа, призовава човека да стане бог по благодат.

Бог надари човека с даровете "по Свой образ", така че той да може да се възвиси, и чрез тях да се сподоби с подобие на своя Бог и Създател: да има не външна, морална връзка с Него, но лично единение със своя Творец.

Може би е твърде дръзко дори да говорим и мислим, че целта на нашия живот е да станем богове по благодат. Но Свещеното Писание и св.Отци на Църквата не са укрили това от нас.

За съжаление много хора извън Църквата, както и мнозина нейни членове, проявяват невежество. Те вярват, че целта на човешкия живот е, в най-добрия случай, просто нашето нравствено усъвършенстване, превръщането ни в по-добри хора. Но според Евангелието, Преданието на Църквата и св. Отци, не това е целта на нашия живот. Човек не само трябва да става по-добър, да става нравствено по-съвършен, по-справедлив, по-целомъдрен, по-внимателен. Разбира се, всичко това трябва да стане, но не това е най-важната и последна цел, за която нашият Творец и Създател ни сътвори. Коя е тази цел? Обожението - единението на човека с Бога, и то не някакво външно или чувствено, а едно дълбинно онтологично и реално единение¹.

Православната антропология поставя човека толкова високо, че ако я сравним с антропологиите на всички други философски, социални и психологически системи, лесно ще разберем колко бедни са те и как не отговарят на неистовата жажда у човека за нещо много по-голямо и истинско в неговия живот.

Тъй като човек е призван да бъде "по подобие Божие" (или по-точно, създаден е, за да стане бог), когато той не е на пътя към обожението, то чувства вътре в себе си празнота, разбира, че нещо не е наред. Той не се радва на истинско щастие, дори когато се опитва да запълни празнотата с други дейности. Той може да се упоява, да си създава един илюзорен, но в същото време плитък, малък и ограничен свят. Вътре в този илюзорен свят той заробва и затваря себе си. Той организира живота си по такъв начин, че почти никога не остава в мир със самия себе си. Чрез различни шумове, напрежение, телевизия, радио и с информация за почти всичко, човек се опитва, както някои правят с наркотиците, да забрави, да не мисли, да не се тревожи, да не си спомня, че е на погрешен път, че се е отклонил далеч от своето предназначение. Накрая, обаче, нещастният съвременен човек е неудовлетворен, докато не намери нещо друго, по-велико, което съществува в неговия живот, нещо наистина красиво и творческо.

Може ли човекът да бъде в единение с Бога? Може ли да бъде в общение с Него? Може ли да стане бог по благодат?

Из книгата на архим. Георги Капсанис: *Обожението като цел на човешкия живот* (взето от www.pravoslavieto.com)

Неделно четиво на Българската Православна Църковна Община «Св. Цар Борис Покръстител» – Берлин www.berlin.dveribg.net

¹ Жертвата на разпнатия Христос се извършва повторно на всяка Литургия. Причастието (Евхаристията) е църковно тайнство, в което чрез действието на Светия Дух хлябът и виното се претворяват в Плът и Кръв Христови. Това не се разбира символично, а съвсем реално: хлябът и виното остават това, което са и стават Това, Коего не са били, т.е. Плът и Кръв Христови. Вярващите са призвани да Ги приемат по време на всяка Литургия. По този начин се извършва още в този свят съединението ни с Христос – Извора на вечния живот. Без пристъпването към св. Причастие се пропуска най-важното наше действие по пътя ни към участие в живота на Св. Троица. (Евангелие от Йоана, глава 14: 23. Исус му отговори и рече: ако някой Ме люби, ще спази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и ще дойдем при него и жилище у него ще направим.) Св. Причастие да не се бърка с антидора (или „нафората“, както неправилно се нарича на български). Антидорът или „нафората“ са (само) осветени частици хляб, но не и Плът и Кръв Христови. (бел. ред.)